Република Србија
ОПШТИНА ТРГОВИШТЕ
Општинска управа
Одељење за буџет и финансије
Број: 400-5/2026
Датум: 27.03.2026
ТРГОВИШТЕ

На основу члана 16[c7] Закона о буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019 и 149/2020), одељење за привреду ,локални економски развој, буџет и финансије општине Трговиште, доноси:

План поступног увођења родно одговорног буџетирања у поступак припреме и доношења буџета општине Трговиште за 2027.годину

Родно одговорно буџетирање, односно увођење принципа родне равноправности у буџетски процес, подразумева родну анализу буџета и реструктурирање прихода и расхода са циљем унапређења родне равноправности. Општина Трговиште посвећена је континуираном подизању квалитета управљања јавним финансијама које ефективно одговарају на потребе локалне заједнице. Родно одговорно буџетирање доприноси побољшању ефективности и транспарентности буџета и омогућава бољи увид у користи које жене и мушкарци имају од буџетских средстава.

Планом поступног увођења родно одговорног буџетирања за кориснике буџетских средстава општине Трговиште за 2027. годину (у даљем тексту: План), поступно се уводи родно одговорно буџетирање код корисника буџетских средстава општине Трговиште путем дефинисања родне компоненте односно родних циљева и индикатора код пет програма: код Општинске управе за Програм 3- Локални економски развој, за Програм 11

- Социјална и дечија заштита, , програм 14 - Развој спорта и омладине , код Народне библиотеке "Антоније Поповић" Програм 13 - Развој културе и информисања ,код Предшколске установе „Полетарац" Програм 8 - Предшколско образовање, код ОШ „Бранко Радичевић" Трговиште, Програм 9- Основно образовање и код ССШ „ Милутин Бојић" Трговиште Програм 10 - Средње образовање .

Увођење родно одговорног буџетирања у поступку припреме и доношења буџета за 2027. годину, утврђује се према Плану приказаном следећом табелом:

Редни број	НАЗИВ БУЏЕТСКОГ КОРИСНИКА	**НАЗИВ ПРОГРАМА** (број и назив програма у складу са униф.програмском стр. буџета ЈЛС
1.	**Општинска управа Трговиште**	Програм 3 – Локални економски развој Програм 11-Социјална и дечија заштита Програм 14 – Развој спорта и омладине
2	**Народна библиотека „Антоније Поповић"**	Програм 13 –Развој културе и информисања
3	**Предшколска установа „Полетарац"**	Програм 8 – Предшколско образовање
4	**ОШ „Бранко Радичевић" Трговиште**	Програм 9-Основно образовање
5	**ССШ „ Милутин Бојић" Трговиште**	Програм 10 – Средње образовање

На основу наведене родне анализе , наведени корисници буџетских средстава треба да формулишу своје родно одговорне циљеве и показатеље који адекватно мере циљне вредности као унапређење равноправности између мушкараца и жена ,односно дечака и девојчица тако да сви показатељи који се односе на лица буду разврстани према полу. Обавеза је да наведени корисници приликом припреме својих финансијских планова за 2027.годину наставе да користе иникаторе са родном компоненетом наведене у финансијским плановима за 2026. годину како би се обезбедио контунуитет у праћењу оствареног учинка.

У наставку је дат преглед родних индикатора који су коришћени приликом припреме буџета за 2027. годину :

Редни број	НАЗИВ БУЏЕТСКОГ КОРИСНИКА	НАЗИВ ПРОГРАМА (број и назив програма у складу са униф. програмском стр. буџета ЈЛС	ИНДИКАТОР СА РОДНОМ КОМПОНЕНТОМ
1.	**Општинска управа Трговиште**	Програм 3 – Локални економски развој	1. Број становника града /општине који су запослени на новим радним местима, а налазили су се на евиденцији националне службе за запошљавање (разврстани по полу и старости) 2. Број предузетница по становнику у граду /општини у односу на просек РС
2	**Општинска управа Трговиште**	Програм 11-Социјална и дечија заштита	1. Удео жена корисника Социјалне помоћи у укупном броју корисника социјалне помоћи

3	**Општинска управа Трговиште**	Програм 14 – Развој спорта и омладине	1. Број жена чланова спортских оранизација и удружења у односу на укупан број чланова
4	**Народна библиотека „Антоније Поповић“**	Програм 13 –Развој културе и информисања	1. Број реализованих програма на 1000 становника који доприносе остваривању општег интереса у култури . 2. Укупан број женских чланова удружења у области културе.
5	**Предшколска установа „Полетарац“**	Програм 8 – Предшколско образовање	1. Проценат деце која су уписана у предшколске установе (Број деце која су уписна у предшколске установе у односу на укупан број деце у граду/општини (јаслена група,предшколска група и ППП) 2.Проценат уписане женске деце у односу на број укупно пријављене деце

6	**ОШ „Бранко Радичевић“ Трговиште**	Програм 9-Основно образовање	1.Просечан број ученика по одељењу (разврстани по полу) 2.Број ученица које похађају ваннаставне активности/у односу на укупан број ученика
7	**ССШ „ Милутин Бојић“ Трговиште**	Програм 10 – Средње образовање	1.Просечан број ученика по одељењу (разврстани по полу) 2.Број ученица које похађају ваннаставне активности/у односу на укупан број ученика

Овај план утврђује се као минималан у смислу обухвата буџетских корисника и програма код којих се уводи родна компонента. Следствено томе ће у предлогу финансијског плана опредељених буџетских корисника, а затим и у Одлуци о буџету за 2027. годину, бити дефинисан најмање један родни циљ у оквиру сваког од Планом опредељених програма било на нивоу програма или програмске активности, уз настојање да се уродњавање примени на оба нивоа (као и додавањем у оквиру дефинисаних пројеката, уколико је применљиво). Такође, уз сваки дефинисани родни циљ, обавезно је дефинисање најмање једног родног индикатора – показатеља за праћење постизања односног циља програма и/или програмске активности.

Бројеви и називи програма/ПА из овог плана, могу се мењати само у смислу усклађивања са бројевима и називима сходно програмима и програмским активностима локалне самоуправе утврђеним за 2027. годину.

У постављању уродњених циљева и показатеља, буџетски корисници користе релевантне локалне планске документе и руководе се приступом родне равноправности садржаним у националним секторским или хоризонталним документима, као што је Национална стратегија за родну равноправност за период од 2016. до 2020. године са припадајућим Акционим планом.

1. Послови координације активности и подршке увођењу родно одговорног буџетирања спроводе се у оквиру рада радне групе за програмско буџетирање општине Трговиште.
2. Сви буџетски корисници подстичу се да у поступку израде програмског буџета кроз програме, програмске активности и пројекте у оквиру својих надлежности, припремају показатеље који се односе на лица тако да они буду разврстани по полу.
3. Саставни део овог плана је Упутство о увођењу родно одговорног буџетирања
4. Овај план објављује се на интернет страници општине Трговиште и доставља свим буџетским корисницима општине Трговиште

РУКОВОДИЛАЦ СЛУЖБЕ ЗА
БУЏЕТ И ФИНАНСИЈЕ

Марина Спасић

УПУТСТВО ЗА УВОЂЕЊЕ РОДНО ОДГОВОРНОГ БУЏЕТИРАЊА

Општина Трговиште доследно спроводи политике које доприносе јачању интегитета буџетског система,настоји да оствари све Законом утврђене буџетске циљеве.Родно одговорно буџетирање доприноси побошању принципа ефикасности и транспарентности на којима се буџет мора заснивати , такође овакав начин буџетирања омогућава бољи увид у које жене и мушкарци имају од буџетских политика.

На основу предлога Одељења за финансије и буџет општине Трговиште, Управа општине Трговиште-локални економски развој ,социјална и дечија заштита, развој спорта и омладине чине прву групу буџетских корисника који уводе елементе родно одговорног буџетирања у своје предлоге финансијских планова. Наведени корисници средстава су у обавези да у свом финансијском плану , на нивоу програма , програмских активности и/или пројекта обезбеди:

- формулацију јасног циља који доприноси унапређењу равноправности између жена и мушкараца.

- формулацију бар једне активности у оквиру програма,програмских активности и/или пројекта који ће допринети постизању циља унапређења равноправности између жена и мушкараца у одговарајућим програмима

- да сви индикатори који се односе на лица биду разврстани на жене и мушкарце.

- формулацију бар једне активности у оквиру програма , програмских активности и/или пројекта који ће допринети постизању циља унапређења равноправности између жена и мушкараца у одговарајућим програмима

- да сви индикатори који се односе на лица буду разврстани на жене и мушкарце.

Уз сажет назив изабраног циља потребно је дати кратак опис користи програма за жене и мушкарце.

Приликом описа сврхе програма , односно програмске активности /пројекта потребно је навести и утицај на унапређење родне равноправности.

Приликом навођења правног основа потребно је навести законе из области родне равноправности (Закон о равноправности полова, Закон о забрани дискриминације и др)

Приликом описа програма , односно програмске активности /пројекта што подразумева образложења кључних активности и програма која се спроводе односно пружају , обавезно навести и активности /услуге које ће буџетски корисник спровести тј.пружити ради остваривања циља у коме је дефинисана родна компонента.

Постоје различити начини за „уродњавање", односно укључивање родне перспективе у циљеве и индикаторе у оквиру програмске структуре:

1. **Постављањем посебног циља за жене или мушкарце са циљем смањења неправилности**

   Ово решење се може применити тамо где се планира посебна афирмативна мера која за циљ има смањење или укидање неправилнмог положаја одређене групе.Пример овакве циљне интервенције би могао да се нађе у Програму 11-Социјална и дечија заштита у циљу доступности права и механизама социјалне заштите за жене у локалној заједници.

2. **Деференцирање циљева и индикатора тако да се експлицитно односе на жене и мушкарце**

Где год се циљ односи на лица, грађане или запослене, интервеницију подразумева експлицитно навођење чињенице да се циљ заправо односи на мушкарце и жене, грађанке и грађане, девојчице и дечаке и сл.

У том случају индикатори треба да буду разложени по полу и другим релевантним демографским карактеристикама које су битне за родну анализу или анализу ефеката политика уопште. Напомена: добра је пракса да се паралелно изражава и апсолутна вредност (број) уз проценат, тамо где је јединица мере иначе изражена у процентима.

Такви примери могу бити дефинисани код Прогрма 3 –Локални економски развој у циљу повећања запослености /незапослености жена и мушкараца кроз укључивање у мере активне политике запошљавања - циљ и индикатор: стопа запослености жена или стопа запослености мушкараца.Такође,могу бити дефинисани и кроз Програм 8 – предшколско

образовање у циљу бољег увида о упису дечака и девојчица –циљ и идикатор: проценат уписа дечака или проценат уписа девојчица .

Ради квалитетне припреме родно осетљивих формулација у програмској структури буџета треба поћи од прописа ,стратешких докумената и других релевантних публикација које могу олакашати разумевање и правилно дефинисање родно одговорног буџетирања. Због тога пожељно је користити Закон о равноправности полова , Националну стратегију за родну равноправност за период од 2016 до 2020. године, односно Акциони план који ће бити дефинисан у наредном периоду.

Ради унапређења родне равноправности у општини Трговиште и велики утицај на квалитетно увођење родно одговорног буџетирања имало би успостављање тима или радне групе за програмско буџетирање у општини. У оквиру оваквог организовања треба да буду задужени запослени за припрему буџета ,као и представници свих оранизационих јединица , представници јединица за управљање пројектима , представници сталног радног тела за родну равноправност као и представници индиректних буџетских корисника.

РУКОВОДИЛАЦ СЛУЖБЕ ЗА
БУЏЕТ И ФИНАНСИЈЕ

Марина Спасић